

Sygn. akt VI GC 338/15/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: Katarzyna Ryguła

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2017 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa:

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w W.

przeciwko:

J. M. (M.)

1) oddała powództwo w całości;

2) zasądza od powoda Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. na rzecz pozwanego J. M. kwotę 2 417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt: VI GC 338/15/3

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 listopada 2014 roku, powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w miejscowości w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego J. M. kwoty 26 382,37 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 listopada 2014 roku do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że w dniu 30 lipca 2008 r. zawarła z pozwanym prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) umowę nr (...) której przedmiotem było wykonanie robót dekarско - blacharskich na terenie zasobów mieszkaniowych spółdzielni. Wyjaśniła, że wysokość wynagrodzenia dla wykonawcy miała być ustalana na podstawie kosztorysów wykonawcy sporządzonych w oparciu o katalogi nakładów rzeczowych przy zastosowaniu danych kosztorysowych oraz cen ryczałtowych zawartych w załączniku nr 1. Ponadto w załączniku nr 1 strony ustaliły ryczałtowe wynagrodzenie za wykonanie poszczególnych prac. Pozwany przystąpił do wykonania prac, a powódka regulowała kolejno wystawiane faktury. Powódka w dalszej części wskazała, że w dniu 13 lipca 2012 r. Rada Nadzorcza powódki podjęła uchwałę, mocą której zarządzono kontrolę wykonanych prac w I półroczu 2012 r. z uwzględnieniem zakresu finansowego i rzeczowego. Wyjaśniła, że przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości, tj. część prac była nieuzasadniona ekonomicznie i technologicznie, przy ustalaniu wysokości należnego wynagrodzenia naruszono zawartą pomiędzy stronami umowę oraz zawyżono ilość rzeczywiście wykonanych prac. Powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem jednakże pozwany nie

zapłacił. Następnie celem polubownego rozwiązania sprawy, w dniu 3 stycznia 2013 r. wystąpiła z wnioskiem o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej. Do zawarcia ugody jednak nie doszło. Powódka wyjaśniła, że na kwotę dochodzoną pozwem składa się kwota 17 468,51 zł tyt. różnicy pomiędzy wartością faktur wystawionych przez pozwanego a wartością faktycznie wykonanych robót, 4 041,42 zł tyt. zwrotu kosztów opinii rzeczoznawcy budowlanego oraz 4 872,44 zł tyt. odsetek ustawowych skapitalizowanych na dzień 3 sierpnia 2014 r. Jako podstawę prawną dochodzenia roszczenia powódka wskazała, zarówno odpowiedzialność kontraktową jak i deliktową a z ostrożności procesowej na przepisy bezpodstawnego wzbogacenia.

W dniu 25 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy wydał w sprawie VI GNc 3304/14/3 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany terminie pozwany J. M. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż wszystkie wykonane przez niego prace na rzecz powódki, przeprowadzone zostały z najwyższą starannością. Zdaniem pozwanego wyliczenie zakresu wykonanych prac przeprowadzone zostało w sposób rzetelny i zgodny z rzeczywistym zakresem robót. Pozwany w dalszej części uzasadnienie podniósł, iż powódka miała pełną wiedzę na temat ilości metrów pokrycia dachowego, które stały się podstawą wyliczenia wynagrodzenia pozwanego dotyczącego wykonania prac. Pozwany wskazał, że zgodnie z umową przed przystąpieniem do prac przedstawiał powódce kosztorysy. Wyjaśnił, że po wykonaniu prac powódka była informowana o możliwości odbioru. Z czynności odbioru spisywano komisyjnie protokół. W protokole tym potwierdzono dokonanie pomiarów, wpisywano wartość prac i oznaczono ich jakość. Pozwany wskazał, że pozwana zgodnie z umową w terminie 7 dni winna była przeprowadzić weryfikację od dnia doręczenia. W przekonaniu pozwanego, podnoszenie po dwóch latach od wykonania prac, iż wypłacone pozwanemu przez powódkę wynagrodzenie zostało błędnie skalkulowane, mając na względzie, iż powódka miała pełną możliwość metrażu własnych dachów, brała udział w odbiorach robót oraz otrzymywała kosztorysy podwykonawcze, które powinna zgodnie z umową zweryfikować, pozbawione jest jakichkolwiek podstaw prawnych. Pozwany stoi również na stanowisku, że dokonanie pisemnego odbioru robót traktować należy jako oświadczenie woli pełnomocników powódki, potwierdzające iż roboty zostały wykonane, a powódka zaakceptowała ich zakres i sposób wyliczenia. Pozwany wskazał również, iż stawki przyjęte przez niego w celu wyliczenia wynagrodzenia, zostały uzgodnione z I. K., pełniącą wówczas funkcję dyrektora administracyjnego spółdzielni. Niezależnie od powyższego pozwany podniósł, iż wszystkie prace jakie wykonał w ramach realizacji zlecenia powódki, były pracami celowymi i uzasadnionymi, zgodnymi z zawartą umową oraz że nie wliczył do podstawy swojego wynagrodzenia żadnych prac, które faktycznie nie zostałyby wykonane. Pozwany nadto podniósł zarzut przeliczenia kosztów rzeczoznawcy majątkowego (zawyżona i nie odpowiadająca wartości rynkowej). Pozwany z ostrożności podniósł zarzut niewłaściwego wyliczenia odsetek oraz wyzbycia się wzbogacenia.

Na rozprawie w dniu 21 lutego 2017 r. pełnomocnik powódki sprecyzował żądanie pozwu w ten sposób, że domagał się od pozwanego zapłaty kwotę 25 745,08 zł w pozostałym zakresie cofając powództwo wraz z zrzeczeniem się roszczenia i zażądał odsetek od dnia wytoczenia powództwa. Na powyższą kwotę składały się następujące należności, tj. 4 846,10 zł to różnica pomiędzy wysokością wynagrodzenia należnego, a wypłaconego za roboty na (...), kwota 6 327, 55 zł to różnica pomiędzy wysokością wynagrodzenia należnego, a wypłaconego za roboty (koszty osuszania dachu) na (...), kwota 3 459 ,45 zł to różnica pomiędzy wysokością wynagrodzenia należnego, a wypłaconego za roboty (koszty osuszania dachu) na (...), kwota 1 643, 22 zł to należność za osuszanie dachu objęta fakturą (...) co daje łącznie kwotę 16 276, 32 zł. Pełnomocnik powódki ponadto zażądał kwoty 4 041,42 tyt. kosztów sporządzenia opinii prywatnej i kwoty 5 427,34 zł stanowiącej skapitalizowane odsetki za okres od 7 listopada 2012 r. do dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na skutek przeprowadzonego przetargu, w dniu 30 lipca 2008 r. powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w miejscowości w W. (dalej jako Zamawiający) zawarła z pozwanym J. M. (dalej jako Wykonawca) właścicielem

Przedsiębiorstwa- Usługowo-Handlowego (...) w B. umowę nr (...), której przedmiotem były roboty dekarско-błacharskie na terenie zasobów mieszkaniowych spółdzielni.

Na podstawie w/w umowy określono ogólne warunki, na jakich zamawiający zamawia, zaś wykonawca wykonuje roboty dekarско-błacharskie (§1 ust 1), szczegółowy natomiast zakres, termin rozpoczęcia i zakończenia robót oraz wartość tych robót określany miał być każdorazowo w zleceniach przez Zamawiającego w trakcie okresu obowiązywania umowy stosunkowo do występujących potrzeb; Wykonawca nie mógł odmówić przyjęcia zlecenia o ile Zamawiający zaakceptował cenę przedstawioną w kosztorysie ofertowym Wykonawcy lub gdy strony ustaliły wynagrodzenie za porozumieniem (§1 ust 2). Zgodnie z ust 3 § 1 zlecenia Zamawiającego stanowiły integralną część umowy. Wysokość wynagrodzenia Wykonawcy miała być ustalana na podstawie kosztorysów ofertowych lub powykonawczych i weryfikowanych przez Zamawiającego sporządzonych w oparciu o katalogi nakładów rzeczowych (KNR) przy zastosowaniu danych kosztorysowych oraz cen ryczałtowych zawartych w załączniku nr 1 do umowy (§3 ust 1). Strony przyjęły, że Wykonawca sporządza kosztorys ofertowy na wniosek Zamawiającego w terminie 7 dni oraz, że Wykonawca nie może odmówić sporządzenia kosztorysu ofertowego obejmującego roboty określone w § 1 umowy (§3 ust 1).

W § 3 ust 2 umowy strony przyjęły, że wartość powierzonych do realizacji robót może zostać zweryfikowana o roboty niewykonane. Natomiast wykonanie robót dodatkowych wymagało sporządzenia przez Wykonawcę dodatkowego kosztorysu ofertowego (§ 3 ust 3).

Zamawiający zgodnie z § 4 umowy zobowiązał się do weryfikowania kosztorysów w terminie 7 dni od dnia doręczenia.

Strony przyjęły, że zapłata za wykonane poszczególne roboty wchodzące w zakres przedmiotu Umowy następuje na podstawie faktur, dostarczonych przez Wykonawcę i weryfikowanych przez Zamawiającego (§6).

Zgodnie z § 7 Zamawiający zobowiązał się każdorazowo dokonać zapłaty przelewem na konto wskazane przez Wykonawcę w terminie 30 dni od dostarczenia faktury.

W § 8 umowy strony przyjęły, że przedstawicielami Stron w trakcie realizacji Umowy będą ze strony Zamawiającego – kierownik Administracji lub inny wskazany pracownik Spółdzielni natomiast ze strony Wykonawcy – Właściciel.

Wykonawca zobowiązał się do prowadzenia robót określonych w Umowie zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, sztuką budowlaną i obowiązującymi przepisami (§10 ust 1). Nadto Wykonawca był odpowiedzialny za prowadzenie robót zgodnie z przepisami BHP i p.poż, przy użyciu sprawnego i posiadającego niezbędne zabezpieczenia sprzętu (§10 ust 2).

Wykonawca udzielił Zamawiającemu 6 letniej gwarancji na każdą z wykonanych robót wchodzących w zakres przedmiotu Umowy (§ 11 umowy).

W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową miały zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego i Prawa Budowlanego (§15). Zgodnie z § 16 wszelkie zmiany lub uzupełnienia niniejszej Umowy wymagało formy pisemnej w postaci aneksu.

Przedmiotową umowę zawarto na okres od 30 lipca 2008 r. do 31 maja 2009 r. (§ 2).

Integralną część umowy stanowił Załącznik nr 1 Nr (...) z dnia 30 lipca 2008 r. stanowiący opis i wykaz zagregowanych (ryczałtowych) cen na wykonanie robót dekarско-błacharskich wykonywanych w oparciu o łączącą strony umowę. W załączniku nr 1 do umowy nr (...) wskazano między innymi pozycje:

- dwuwarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną (papa perforowana + papa termozgrzewalna (...) 200 S5. W zakresie robót ujętych w tej pozycji wskazano: likwidację pęcherzy, oczyszczenia i przygotowanie podłoża, ułożenie na całości 2 - ch warstw papy z obróbkami ścian pionowych i kominów. Określono cenę 45,50 zł/m²;

- wykonanie pokrycia powierzchni dachu w technologii papy termozgrzewalnej wentylowanej (...) S. (...) -25B, zakres robót w tej pozycji obejmował: likwidację pęcherzy, drobna naprawa pokrycia, ułożenie na całości jednej warstwy papy termozgrzewalnej. Określono cenę 40,80 zł/m²;
- montaż klinów styropianowych w osłonie papy termozgrzewalnej podkładowej za cenę 21,00 zł/mb;
- montaż listew aluminiowych na kołkach rozporowych za cenę 14,00 zł/mb;
- spoinowanie i uszczelnianie obróbek masą uszczelniającą 11,00 zł/mb;
- uzupełnienie tynku na kominach za cenę 32,00 zł/mb;
- malowanie obróbek blacharskich ogniomurów, nasad wentylacyjnych i innych – zakres robót ujętych w tej pozycji obejmował: 2 x farbą olejną z drobnią naprawą obróbek, poprawieniem mocowania, prostowaniem za cenę 16,00 zł/m², oraz 1x dyspersją z drobnią naprawą obróbek, poprawieniem mocowania, prostowaniem za cenę 13,50 zł/m²;
- malowanie ścian kominów betonowych dyspersją bitumiczną za cenę 11,50 zł/m²;
- wymiana obróbek blacharskich ogniomuru z blachy ocynk za cenę 58,00 zł/m²;
- malowanie rynien na wysokości do 4,0 m za cenę 8,50 zł/mb, tj. 2x farbą olejną z poprawieniem umocowania, regulacją spadków i wyczyszczenia zanieczyszczeń oraz polutowaniem drobnych uszkodzeń oraz za cenę 8,00 zł/mb 1 x dyspersja z naprawą j.w. ;
- malowanie rynien powyżej 4,0 m, tj. 2x farbą olejną za cenę 12,50/mb i 1x dyspersją za cenę 12,00/mb.

Strony nadto postanowiły, iż prace wymienione w załączniku nr 1 obejmują również koszty transportu z powierzchni dachu na miejsce składowania przy budynku zerwanej papy i blachy. Prace we wszystkich pozycjach ryczałtowych obejmują koszty wywozu zerwanej papy i blachy na wysypiska, prace na rusztowaniach, koszty zabezpieczenia BHP, pomosty, bariery zabezpieczające dodatki za wysokość i inne. Ceny te są umowne i obejmują robociznę, materiał, sprzęt. Roboty nie ujęte w załączniku będą rozliczane na podstawie katalogów KNR przy zastosowaniu danych kosztorysowych wskazanych w umowie: stawka roboczogodziny: 10,50 zł/r-g, koszty pośrednie (KP) od robocizny i sprzętu: 65 %, zysk (Z) od robocizny i sprzętu 12%, koszty zakupu (Kz) od materiałów: 7,00%.

Aneksem nr (...) zawartym w dniu 28 maja 2009 r. do umowy (...) strony dokonały zmiany § 2 umowy przyjmując że niniejszą umowę zawiera się na czas określony i obowiązuje do dnia 30 czerwca 2010 r. Pozostałe zapisy nie uległy zmianie.

Aneksem nr (...) zawartym w dniu 23 czerwca 2010 r. do umowy (...) strony dokonały zmiany § 2 umowy przyjmując że niniejszą umowę zawiera się na czas określony i obowiązuje do dnia 30 czerwca 2011 r. Pozostałe zapisy nie uległy zmianie.

Aneksem nr (...) zawartym w dniu 28 czerwca 2011 r. do umowy (...) strony dokonały zmiany § 2 umowy przyjmując że niniejszą umowę zawiera się na czas określony i obowiązuje do dnia 30 czerwca 2012 r. Pozostałe zapisy nie uległy zmianie.

dowód: umowa nr (...) (k.10-11verte), załącznik nr 1 do umowy nr (...) (k.12-13), aneks nr (...) (k.13), aneks nr (...) (k.13v), aneks nr (...) (k.14), zeznania pozwanego J. M. (k.371-376), regulamin (k.405-410, 412-416, 418-422, 423-429).

W dniu 28 grudnia 2010 r. pozwany J. M. podpisał z I. K. (będącą w tym czasie dyrektorem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w miejscowości W. – mającą upoważnienie zarządu) ofertę rzeczowo – cenową zawierającą 37 pozycji kosztorysowych wraz z cenami jednostkowymi, przy 16 pozycjach ceny jednostkowe zostały po negocjacjach skorygowane w dół. W powyższej ofercie pod pozycją nr 1 przyjęto, że za dwuwarstwowe krycie dachu papą termozgrzewalną cena netto wynosi 64,00 zł/m², pod pozycją nr 2 przyjęto, że jednowarstwowo krycie papą termozgrzewalną wynosi 44,00 zł/m², pod pozycją 32 przyjęto, że za osuszanie dachu cena wynosi 8.50/m².

Przedmiotowa oferta została podpisana ze względu na zmianę technologii krycia papą (tj. zastosowania zamiast papy dwuwarstwowej - czyli wentylacyjnej i nawierzchniowej, na papę jednowarstwową, która zawierała już te właściwości) oraz z uwagi na inflację i wzrost cen artykułów ropopochodnych. W czasie podpisywania w/w oferty po stronie powódki występowały problemy z zebraniem dwóch członków zarządu jednocześnie. Pozwany negocjował nowy cennik do umowy nr (...) z osobą wyznaczoną do kontaktów.

dowód: oferta rzeczowo cenowa (k.79 – 80), zeznania świadka I. K. (k.270 -275), zeznania pozwanego J. M. (k.371-376), dokumenty (k.386-398).

Powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w miejscowości w W. w dniu 13 kwietnia 2012 r. (zgodnie z zawartą umową nr (...)) zleciła pozwanemu remont kapitalny dachu w budynku przy ul. (...) w W.. Roboty dekarские zostały wykonane przez pozwanego w pełni w zakresie zawartym w opisie kosztorysu powykonawczego i były technicznie i ekonomicznie uzasadnione. Pozwany nie zawyżył obmiarów wykonanych robót. Pozwany nie zafakturował więcej papy niż faktycznie została położona. Ze względu na zły stan dachu wystąpiła konieczność, uszczelniania spoin, montowania klinów styropianowych, osuszania dachu. W dniu 2 maja 2015 r. strony sporządziły protokół odbioru robót w którym stwierdzono, że: roboty zostały wykonane w terminie, wartość wykonanych robót wyniosła kwotę 17 718,33 zł + VAT, jakość wykonanych robót została określona jako dobra, nie stwierdzono żadnych usterek. Pozwany po wykonaniu prac wystawił powódce w dniu 2 maja 2012 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 19 135,80 zł z terminem zapłaty na dzień 1 czerwca 2016 r. Przedmiotowa faktura VAT obejmowała następujący zakres wykonanych przez pozwanego prac ujętych w sporządzonym kosztorysie: montaż klinów styropianowych - ryczałt w ilości 107,450 mb x 23,00 zł (2 471,35 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek – ryczałt w ilości 89,850 mb x 15,00 zł (1 347,75 zł), mocowanie poluzowanej blacharki – ryczałt w ilości 20,35 m² x 10,00 zł (203,50 zł), malowanie obróbek blacharskich – ryczałt w ilości 46,75 m² x 25,00 zł (1 168,75 zł), osuszanie dachu – ryczałt w ilości 91,635 x 8,50 zł (778,90 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 247,740 m² x 44 zł (10 900,56 zł), montaż wypustów dachowych – ryczałt w ilości 1 sztuki x 330,00 zł, demontaż i ponowny montaż wsporników instalacji odgromowej na dachu płaskim, pokrytym papą na dachu płaskim na betonie w ilości 68,00 sztuk x 5,86 zł (398,09 zł), demontaż i ponowny montaż przewodów instalacji odgromowej na dachu na uprzednio zamocowanych wspornikach, dach płaski, linka o przekroju do 50 mm² w ilości 68,00 m za stawkę 1,76 zł (119,43 zł). Powódka za przedmiotową fakturę VAT zapłaciła. Powódka nie zgłaszała zastrzeżeń w zakresie przyjętych stawek w rozliczeniach. Powódka sporne stawki akceptowała już przy remontach prowadzonych w 2011 r.

Przeprowadzenie osuszania dachu w/w budynku było konieczne w celu położenia nowej papy (prace prowadzone były w kwietniu). Przygotowanie podłoża dachu jest w cenie krycia dachu, ale nie obejmuje osuszania. W przeważającej mierze odbioru prac zanikowych dokonywała I. K..

dowód: zlecenie (k.24 verte), faktura VAT (k.24), protokół odbioru (k.25), kosztorys powykonawczy (k.25), kosztorys skrócony (k.26), pisemna opinia biegłego sądowego K. K. (k.471-493) wraz z załącznikami (k.494-506), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.590-592), pisemna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.594-597), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.708-711), wydruk z instrukcji układania papy (k.38-40), instrukcja renowacji dachu (k.41-42), kopia dyplomów rzemieślniczych (k.43-48), wydruku z temperatury palnika (k.49-58), oświadczenia biura rachunkowego (k.60), wydruku instrukcji pokrycia dachowego (k.61-66), pisma (...) Sp. z o.o. (k.67), wydruku korespondencji mailowej (k.68-71), gwarancji na materiał (k.72), instrukcja pokryć dachowych (k.73-78), prywatne opinie L. D. sporządzone do innej sprawy (k.107-182a), prywatna opinia L. C.

sporządzona do innej sprawy (k.200-264), zeznania świadka K. J. (k.269-270), zeznania świadka I. K. (k.270 -275), zeznania pozwanego J. M. (k.371-376), płyta CD z zdjęciami (k.292), dokumenty (k.607-628), dokumenty (k.637-707)

Powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w miejscowości w W. w dniu 16 kwietnia 2012 r. (zgodnie z zawartą umową nr (...)) zleciła pozwanemu remont kapitalny dachu w budynku przy ul. (...) w W.. Roboty dekarские zostały wykonane przez pozwanego w pełni zakresie zawartym w opisie kosztorysu powykonawczego i były technicznie i ekonomicznie uzasadnione. Pozwany nie zawyżył obmiarów wykonanych robót. Pozwany nie zafakturował więcej papy niż faktycznie została położona. Ze względu na zły stan dachu wystąpiła konieczność uszczelniania spoin, montowania klinów styropianowych, osuszania dachu. W dniu 2 maja 2015 r. strony sporządziły protokół odbioru robót w którym stwierdzono, że: roboty zostały wykonane w terminie, wartość wykonanych robót wyniosła kwotę 14 532,70 zł + VAT, jakość wykonanych robót została określona jako dobra, nie stwierdzono żadnych usterek. Pozwany po wykonaniu prac wystawił powódce w dniu 2 maja 2012 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 15 695,32 zł z terminem zapłaty na dzień 1 czerwca 2016 r. Przedmiotowa faktura VAT obejmowała następujący zakres wykonanych przez pozwanego prac ujętych w sporządzonym kosztorysie: montaż klinów styropianowych - ryczałt w ilości 49,000 mb x 23,00 zł (1 127,00 zł), listwa aluminiowa – ryczałt 49 mb x 17,00 zł (833,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek – ryczałt w ilości 51,500 mb x 15,00 zł (772,50 zł), mocowanie poluzowanej blacharki – ryczałt w ilości 3,54 m² x 10,00 zł (35,40 zł), malowanie obróbek blacharskich – ryczałt w ilości 18,38 m² x 25,00 zł (459,50 zł), malowanie kominów farbą emulsyjną – ryczałt w ilości 31,138 m² x 25,00 zł (779,50 zł) osuszanie dachu – ryczałt w ilości 93,840 x 8,50 zł (797,64 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 193,140 m² x 44,00 zł (8 498,16 zł), wymiana kaptura kominkowego – ryczałt w ilości 4 sztuki x 75 zł (300,00 zł), montaż wypustów dachowych – ryczałt w ilości 1 sztuki x 330,00 zł, demontaż masztów telewizyjnych o konstrukcji kratowo – rurowej o wysokości do 90 m w ilości 0,170 x 3.529 (600,00 zł). Powódka za przedmiotową fakturę VAT zapłaciła. Powódka nie zgłaszała zastrzeżeń w zakresie przyjętych stawek w rozliczeniach. Powódka sporne stawki akceptowała już przy remontach prowadzonych w 2011 r.

Przeprowadzenie osuszania dachu w/w budynku było konieczne w celu położenia nowej papy (prace prowadzone były w kwietniu). Przygotowanie podłoża dachu jest w cenie krycia dachu, ale nie obejmuje osuszania. W przeważającej mierze odbioru prac zanikowych dokonywała I. K..

dowód: zlecenie (k.29verte), faktura VAT (k.27), protokół odbioru (k.27verte), kosztorys powykonawczy (k.28), kosztorys skrócony (k.28verte), pisemna opinia biegłego sądowego K. K. (k.471-493) wraz z załącznikami (k.494-506), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.590-592), pisemna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.594-597), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.708-711), wydruk z instrukcji układania papy (k.38-40), instrukcja renowacji dachu (k.41-42), kopia dyplomów rzemieślniczych (k.43-48), wydruku z temperatury palnika (k.49-58), oświadczenia biura rachunkowego (k.60), wydruku instrukcji pokrycia dachowego (k.61-66), pisma (...) Sp. z o.o. (k.67), wydruku korespondencji mailowej (k.68-71), gwarancji na materiał (k.72), instrukcja pokryć dachowych (k.73-78), prywatne opinie L. D. sporządzone do innej sprawy (k.107-182a), prywatna opinia L. C. sporządzona do innej sprawy (k.200-264), zeznania świadka I. K. (k.270 -275), zeznania pozwanego J. M. (k.371-376), płyta CD z zdjęciami (k.292), dokumenty (k.607-628), dokumenty (k.637-707).

Powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w miejscowości w W. w dniu 16 kwietnia 2012 r. (zgodnie z zawartą umową nr (...)) zleciła pozwanemu remont kapitalny dachu w budynku przy ul. (...) w W.. Roboty dekarские zostały wykonane przez pozwanego w pełni zakresie zawartym w opisie kosztorysu powykonawczego i były technicznie i ekonomicznie uzasadnione. Pozwany nie zawyżył obmiarów wykonanych robót.

Pozwany nie zafakturował więcej papy niż faktycznie została położona. Ze względu na zły stan dachu wystąpiła konieczność uszczelniania spoin, montowania klinów styropianowych, osuszania dachu. W dniu 2 maja 2015 r. strony sporządziły protokół odbioru robót w którym stwierdzono, że: roboty zostały wykonane w terminie, wartość wykonanych robót wyniosła kwotę 13 248,77 zł + VAT, jakość wykonanych robót została określona jako dobra, nie stwierdzono żadnych usterek. Pozwany po wykonaniu prac wystawił powódce w dniu 2 maja 2012 r. fakturę

VAT nr (...) na kwotę 14 308,67 zł z terminem zapłaty na dzień 1 czerwca 2016 r. Przedmiotowa faktura VAT obejmowała następujący zakres wykonanych przez pozwanego prac ujętych w sporządzonym kosztorysie: montaż klinów styropianowych - ryczałt w ilości 42,900 mb x 23,00 zł (986,70 zł), listwa aluminiowa – ryczałt w ilości 42,90 mb x 17,00 (729,30 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek – ryczałt w ilości 45,400 mb x 15,00 zł (681,00 zł), mocowanie poluzowanej blacharki – ryczałt w ilości 3,54 m² x 10,00 zł (35,40 zł), malowanie obróbek blacharskich – ryczałt w ilości 14,52 m² x 25,00 zł (363,00 zł), malowanie kominów farbą emulsyjną – ryczałt w ilości 23,250 m² x 25,00 zł (581,25 zł), osuszanie dachu – ryczałt w ilości 91,840 x 8,50 zł (797,64 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 191,920 m² x 44 zł (8 444,48 zł), wymiana kaptura kominkowego – ryczałt w ilości 4 sztuk x 75 zł (300,00 zł), montaż wypustów dachowych – ryczałt w ilości 1 sztuki x 330,00 zł. Powódka za przedmiotową fakturę VAT zapłaciła. Powódka nie zgłaszała zastrzeżeń w zakresie przyjętych stawek w rozliczeniach. Powódka sporne stawki akceptowała już przy remontach prowadzonych w 2011 r.

Przeprowadzenie osuszania dachu w/w budynku było konieczne w celu położenia nowej papy (prace prowadzone były w kwietniu). Przygotowanie podłoża dachu jest w cenie krycia dachu, ale nie obejmuje osuszania. W przeważającej mierze odbioru prac zanikowych dokonywała I. K..

dowód: zlecenie (k.30 verte), faktura VAT (k.30), protokół odbioru (k.31), kosztorys powykonawczy (k.31verte), kosztorys skrócony (k.32), pisemna opinia biegłego sądowego K. K. (k.471-493) wraz z załącznikami (k.494-506), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.590-592), pisemna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.594-597), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.708-711), wydruk z instrukcji układania papy (k.38-40), instrukcja renowacji dachu (k.41-42), kopia dyplomów rzemieślniczych (k.43-48), wydruku z temperatury palnika (k.49-58), oświadczenia biura rachunkowego (k.60), wydruku instrukcji pokrycia dachowego (k.61-66), pisma (...) Sp. z o.o. (k.67), wydruku korespondencji mailowej (k.68-71), gwarancji na materiał (k.72), instrukcja pokryć dachowych (k.73-78), prywatne opinie L. D. sporządzone do innej sprawy (k.107-182a), prywatna opinia L. C. sporządzona do innej sprawy (k.200-264), zeznania świadka I. K. (k.270 -275), zeznania pozwanego J. M. (k.371-376), płyta CD z zdjęciami (k.292), dokumenty (k.607-628), dokumenty (k.637-707).

Powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w miejscowości w W. w dniu 10 kwietnia 2012 r. (zgodnie z zawartą umową nr (...)) zleciła pozwanemu naprawę dachu w budynkach znajdujących się przy ulicy: (...) /8, Lipowej 41/7, (...) /9, (...) /13, (...) /9, Słonecznej 6/19, Leśnej 1/5, Górniczej 14/28 (opierzenie balkonu), (...) (przeciek przez daszek z wiatrołapu - w ramach gwarancji), Słonecznej 7 (przeciek przez daszek z wiatrołapu), Lipowej 41 (przeciek przez właz). Powódka nadto w dniu 27 kwietnia 2012 r. zleciła pozwanemu naprawę dachu w budynku przy ul. (...). Naprawy dekarские w budynkach znajdujących przy w/w ulicach zostały wykonane przez pozwanego w pełnym zakresie zawartym w opisie kosztorysu powykonawczego i były technicznie i ekonomicznie uzasadnione w tym konieczność osuszania dachów. Pozwany nie zawyżył obmiarów wykonanych robót. W dniu 2 maja 2015 r. strony sporządziły protokół odbioru robót w którym stwierdzono, że: roboty zostały wykonane w terminie, wartość wykonanych robót wyniosła kwotę 11 489,50 zł + VAT, jakość wykonanych robót została określona jako dobra, nie stwierdzono żadnych usterek. Pozwany po wykonaniu prac wystawił powódce w dniu 2 maja 2012 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 12 408,66 zł z terminem zapłaty na dzień 1 czerwca 2016 r. Przedmiotowa faktura VAT obejmowała następujący zakres wykonanych przez pozwanego prac ujętych w sporządzonym kosztorysie, tj.:

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 30 m² x 8,50 (255,00 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 30,000 m² x 44 zł (1 320,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 22,500 mb x 15,00 zł (337,50 zł) – łącznie 1 912,50 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 24 m² x 8,50 (204,00 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 24,000 m² x 44 zł (1 056,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 15,000 mb x 15,00 zł (187,50 zł) – łącznie 1 447,50 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 20 m² x 8,50 (204,00 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 20,000 m² x 44 zł (880,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 15,000 mb x 15,00 zł (225,00 zł) – łącznie 1 275,00 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 20 m² x 8,50 (204,00 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 20,000 m² x 44 zł (880,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 20,000 mb x 15,00 zł (300,00 zł) – łącznie 1 350,00 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 25 m² x 8,50 (212,50 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 25,000 m² x 44 zł (1100,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 15,000 mb x 15,00 zł (225,00 zł) – łącznie 1 537,50 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 35 m² x 8,50 (297,50 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 35,000 m² x 44 zł (1 540,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 15,000 mb x 15,00 zł (225,00 zł) – łącznie 2 062,50 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 10 m² x 8,50 (212,50 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 10,500 m² x 44 zł (462,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 5,000 mb x 15,00 zł (75,00 zł) – łącznie 622,00 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 5 m² x 8,50 (42,50 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 5,000 m² x 44 zł (220,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 8,000 mb x 15,00 zł (120,00 zł) – łącznie 382,50 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z spoinowaniem i uszczelnieniem obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 15,000 mb x 15,00 zł – łącznie 382,50 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z osuszaniem dachu – ryczałt w ilości 10 m² x 8,50 (85,00 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną – ryczałt w ilości 10,000 m² x 44 zł (440,00 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 5,000 mb x 15,00 zł (75,00 zł) – łącznie 600,00 zł;

- **ul. (...)** obejmowała prace związane z spoinowaniem i uszczelnieniem obróbek masą uszczelniającą – ryczałt w ilości 5,000 mb x 15,00 zł – łącznie 75,00 zł.

Powódka za przedmiotową fakturę VAT zapłaciła. Powódka nie zgłaszała zastrzeżeń w zakresie przyjętych stawek w rozliczeniach. Powódka sporne stawki akceptowała już przy remontach prowadzonych w 2011 r.

Przeprowadzenie osuszania dachów w/w budynkach było konieczne w celu położenia nowej papy (prace prowadzone były w kwietniu). Przygotowanie podłoża dachu jest w cenie krycia dachu, ale nie obejmuje osuszania. W przeważającej mierze odbioru prac zanikowych dokonywała I. K..

dowód: zlecenie (k.21, 21verte), faktura VAT (k.20), protokół odbioru (k.20verte), kosztorys powykonawczy (k.22), kosztorys skrócony (k.22verte-23), pisemna opinia biegłego sądowego K. K. (k.471-493) wraz z załącznikami (k.494-506), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.590-592), pisemna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.594-597), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego K. K. (k.708-711), wydruk z instrukcji układania papy (k.38-40), instrukcja renowacji dachu (k.41-42), kopia dyplomów rzemieślniczych (k.43-48), wydruku z temperatury palnika (k.49-58), oświadczenia biura rachunkowego (k.60), wydruku instrukcji pokrycia dachowego (k.61-66), pisma (...) Sp. z o.o. (k.67), wydruku korespondencji mailowej (k.68-71), gwarancji na materiał (k.72), instrukcja pokryć dachowych (k.73-78), prywatne opinie L. D. sporządzone do innej sprawy (k.107-182a, 306-323),

prywatna opinia L. C. sporządzona do innej sprawy (k.200-264), zeznania świadka I. K. (k.270 -275), zeznania pozwanego J. M. (k.371-376), płyta CD z zdjęciami (k.292), dokumenty (k.607-628), dokumenty (k.637-707).

W dniu 13 lipca 2012 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. podjęła uchwałę, mocą której zarządzono kontrolę wykonanych prac m in. w I półroczu 2012 r.. Kontrola została przeprowadzona przez (...) Ośrodek (...) Oddział (...) Związku (...) w K.. Podmiot przeprowadzający kontrolę wystawił w dniu 18 października 2012 r. fakturę VAT na łączną kwotę 28 290,00 zł brutto. Kontrolujący dokonując oględzin na dachach robił zdjęcia i obmiary, jednakże nie wykonywał odkrywek powierzchni dachów (tak uzgodniono z powódką). Powódka do obmiarów brała powierzchnie dachu.

dowód: protokół nr (...) (k.15-16), kontrola (k.17-19), faktura VAT (k.36), zeznania świadka J. G. (k.331-336), zeznania świadka R. R. (k.336-339), zeznania strony powodowej w osobie członka zarządu T. G. (k.368-371).

Powódka zwróciła się wnioskiem z dnia 4 stycznia 2013 r. do Sądu Rejonowego w Pszczynie Wydziału I Cywilnego o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej. Postępowanie jednak nie doprowadziło do zawarcia ugody.

dowód: akta I Co 108/13, dokumenty (k.629-636).

Powódka pismem z dnia 24 października 2012 r. wezwała pozwanego do zapłaty. Pozwany nie zapłacił.

dowód: wezwanie do zapłaty (k.33-33verte).

W związku z realizacją umowy nr (...) pomiędzy stronami toczyło się postępowanie przez Sądem Rejonowym w Tychach, zakończone ugodą (dotyczące innych budynków spółdzielni).

dowód: akta VI GC 720/12/2

Powyższe ustalenia poczynione zostały w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne w całości. Należy podkreślić, że strony nie zakwestionowały skutecznie wiarygodności i autentyczności powołanych dokumentów.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków: I. K. (k.270 -275) K. J. (k.269-270) oraz pozwanego J. M. (k.371-376) uznając je za w pełni wiarygodne, ocenił je jako logiczne, konsekwentne, spójne oraz zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Zeznaniom świadków J. G. (k.331-336), świadka R. R. (k.336-339), oraz zeznaniom strony powodowej w osobie członka zarządu T. G. (k.368-371) Sąd dał wiarę jedynie częściowo, o ile nie były one sprzeczne z zeznaniami pozostałych świadków i strony powodowej oraz dowodami z dokumentów. Sąd nie dał wiary ich zeznaniom odnośnie twierdzeń, co do faktycznie wykonanych robót przez pozwanego oraz konieczności ich wykonania. W ocenie Sądu były one niewiarygodne w świetle pozostałych zeznań świadków i strony pozwanej, dowodów z dokumentów, a przede wszystkim dowodu z opinii biegłego sądowego K. K..

Sąd wysoko ocenił opinie biegłego sądowego K. K., tj. pisemna opinia biegłego sądowego (k.471-493) wraz z załącznikami (k.494-506), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego (k.590-592), pisemna uzupełniająca opinia biegłego sądowego (k.594-597), ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego (k.708-711). Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z 7 listopada 2000 roku (sygn. akt: I CKN 1170/98, OSNC 2001, nr 4 poz. 64) opinia biegłego podlega ocenie – przy zastosowaniu **art. 233 § 1 k.p.c.** – na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2002 roku, V CKN 1354/00). Kierując się powyższymi wytycznymi i biorąc pod uwagę pozostały materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd uznał te opinie za przekonujące i w konsekwencji mające zasadnicze znaczenie dla definitywnego rozstrzygnięcia sprawy. Należy zauważyć, że biegły ten dysponuje ogromnym doświadczeniem i odpowiednią wiedzą dla sporządzenia przedmiotowej opinii i składania w tym zakresie zeznań,

czego strony nie kwestionowały. Sąd nie miał zatem żadnych zastrzeżeń do metody jej opracowania. Przedmiotowe opinie są rzetelne, fachowe i czynią zadość postawionej tezie dowodowej. Wnioski końcowe pisemnej opinii zostały sformułowane w sposób jednoznaczny i zostały należycie umotywowane. Ustalenia opinii w zakresie wiadomości specjalnych zgodnie z art. 278 k.p.c. stanowią podstawę ustaleń faktycznych sądu w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) w miejscowości w W. przeciwko J. M. nie zasługiwało na uwzględnienie w żadnej mierze.

Powódka jako podstawę prawną swojego żądania wywodziła zarówno wskazując na odpowiedzialność kontraktową (art. 471 k.c.), odpowiedzialność deliktową (art. 415 k.c.) a nadto w oparciu przepisy dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 k.c. w zw. z art. 410 k.c.). Wskazała, że prace wykonane przez pozwanego miały wadę polegającą na błędnym obmiarze robót. Powódka podnosiła zarzut niewłaściwego rozliczenia robót przez pozwanego (różnice pomiędzy rzeczywiście wykonanymi robotami a wartością faktur) tudzież wykonania prac ekonomicznie nieuzasadnionych.

Pozwany natomiast kwestionował zasadność powództwa w całości wskazując, iż wszystkie wykonane przez niego prace (zlecone przez powódkę), przeprowadzone zostały z najwyższą starannością, a wyliczenie zakresu wykonanych prac przeprowadzone zostało w sposób rzetelny i zgodny z rzeczywistym zakresem robót. Kosztorysy i faktury zostały zaakceptowane przez powódkę, a należności dawno uiszczone.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż z analizy całego materiału dowodowego wynika, że strony łączyła ramowa umowa o współpracę, której przedmiotem było wykonywanie na szczegółowe zlecenia dzieła w postaci robót dekarско-blacharskich na terenie zasobów mieszkaniowych Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w miejscowości w W..

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 65 §2 k. c. stanowiącym, iż w umowach należy badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Według art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Zawarta pomiędzy powodem a pozwaną umowa nie wskazywała wprost, że jest umową o dzieło. O tym, że jest to ten rodzaj stosunku prawnego decyduje treść umowy oraz cechy przeważające stosunku prawnego. Na podstawie umowy o dzieło w rozumieniu art. 627 k. c., przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania określonego dzieła, którego efektem końcowym jest pewien rezultat w postaci materialnej lub niematerialnej ucieleśniony w rzeczy (Wyrok SA w Lublinie III AUa 1700/05, OSA 2008, z. 3, poz. 5).

Z umowy o dzieło jak z każdego stosunku zobowiązaniowego wynikają dla stron pewne obowiązki. Do podstawowego obowiązku przyjmującego zamówienie jest prawidłowe i zgodne z treścią umowy wykonanie dzieła, a do obowiązku zlecającego należy zapłata ustalonego wynagrodzenia. Właśnie w oparciu o zapłatę wynagrodzenia pomiędzy stronami wystąpiła niezgodność, tj. o prawidłową jej wysokość.

Zgodnie z zasadą swobody umów tj. art. 353 1 k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swojego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości stosunku, ustawie, ani zasadom współżycia społecznego. Zgodnie z treścią art. 354 § 1 k.c. dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Natomiast jak stanowi § 2 tegoż przepisu w taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel.

Powódka w pierwszej kolejności zakwestionowała jakoby podstawą do wyliczeń należnego wynagrodzenia dla pozwanego była podpisana w dniu 28 grudnia 2010 r. przez pozwanego J. M. z I. K. (będącą w tym czasie

dyrektorem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w miejscowości w W. – mającą upoważnienie zarządu) oferta rzeczowo – cenowa.

Trzeba w tym miejscu zauważyć, że w judykaturze prezentowany jest pogląd, opowiadający się za nieważnością bezwzględna czynności prawnych dokonanych przez osoby działające w imieniu osoby prawnej w charakterze jej organu bez kompetencji do tego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2000 r., V CKN 1029/00, OSNC 2001, nr 6, poz. 83 i z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 162/07, niepubl. oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2001 r., III CZP 55/01, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 87). Orzeczenia te opierają się na założeniu, że art. 58 § 1 k.c. dotyczy każdego przypadku naruszenia przy dokonywaniu czynności prawnej normy bezwzględnie obowiązującej. Jest to założenie nietrafne, gdyż art. 58 k.c. ma niewątpliwie na względzie tylko zgodność z ustawą treści i celu czynności prawnej, na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 12 maja 2000 r., V CKN 1029/00 (OSNC 2001, nr 6, poz. 83), oraz z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 162/07 (niepubl.), a także w uchwale z dnia 12 października 2001 r., III CZP 55/01 (OSNC 2002, nr 7-8, poz. 87).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest również stanowisko wykluczające dopuszczalność stosowania w drodze analogii art. 103 § 1 i 2 k.c. do przypadków zawarcia umowy w imieniu osoby prawnej w charakterze jej organu przez osobę lub osoby niemające do tego kompetencji (wyroki SN z dnia 12 grudnia 1996 r., I CKN 22/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 75; z dnia 26 czerwca 1997 r., I CKN 130/97, niepubl.; z dnia 15 lutego 2002 r., III CKN 494/00 niepubl.; z dnia 8 maja 2003 r., III RN 66/02, (...) 2003, nr 6, s. 2; z dnia 14 stycznia 2004 r., I CK 54/03, OSNC 2005, nr 2, poz. 35; z dnia 8 października 2004 r., V CK 76/04, niepubl.).

W opozycji do tego nurtu orzecznictwa pozostają jednak orzeczenia, w których Sąd Najwyższy opowiedział się za dopuszczalnością potwierdzenia na podstawie art. 103 k.c. umowy zawartej przez niemający wymaganej kompetencji podmiot osoby prawnej (wyrok SN z dnia 22 lipca 1998 r., I PKN 223/98, OSNAPUS 1998, nr 16, poz. 509).

Sąd Najwyższy w składzie poszerzonym odniósł się do tej spornej zarówno w doktrynie, jak i judykaturze kwestii i ostatecznie w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 14 września 2007 r., III CZP 31/07 (OSNC 2008, nr 2, poz. 14) uznał, że do umowy zawartej przez nieodpowiedni organ ma zastosowanie w drodze analogii art. 103 § 1 i 2 k.c.

Tutejszy Sąd pogląd ten podziela. Oznacza to, że potwierdzenie przez powódkę zawarcia przedmiotowej umowy (tj. oferty rzeczowo – cenowej) z pozwanym mogło nastąpić poprzez wykonanie przedmiotowej umowy i nie można mówić, by potwierdzenie to naruszało przepisy art. 58 § 1 i 2 k.c., art. 103 § 1 k.c. oraz art. 38 k.c. w zw. z art. 33 k.c.

W doktrynie przyjmuje się, iż zgoda adresata oświadczenia woli może zostać wyrażona w dowolnej formie wyraźnie bądź w sposób dorozumiany, gdyż znajdzie do niej zastosowanie art. 60 k.c.

Z materiału zgromadzonego w sprawie bezsprzecznie wynika, że stawki wynikające z oferty rzeczowo cenowej z dnia 28 grudnia 2010 r. były od tej daty stosowane przez strony, bez żadnych zastrzeżeń ze strony powódki. Powódka miała zatem pełną wiedzę na temat wysokości stawek stosowanych w rozliczeniach z pozwanym. Należy zwrócić uwagę, że kosztorysy powykonawcze, szczegółowo opisujące każdą z pozycji były przedkładane przez pozwanego powódce i wszystkie osoby decyzyjne u powódki miały do nich dostęp i na tej podstawie akceptowały faktury. Co więcej powódka miała długi czas, bo aż 30 dniowy termin płatności. Miała zatem dostatecznie dużo czasu (przyjmując prawidłowe wykonywanie swoich obowiązków) na weryfikację dokumentów przedkładanych przez pozwanego. Co również istotne wysokość wynagrodzenia miała być ustalana na podstawie kosztorysów powykonawczych (§ 3 ust. 1 umowy), weryfikowanych przez powódkę w terminie 7 dni od dnia ich przedstawienia). Powódka natomiast nigdy w czasie współpracy z pozwanym nie zgłaszała zastrzeżeń do przedkładanych jej przez pozwanego kosztorysów powykonawczych i regularnie (jak wskazuje materiał dowodowy) powódka począwszy od stycznia 2011 r. wypłacała pozwanemu wynagrodzenie, naliczane według stawek wynikających z ww. ofert.

Nadto należy podkreślić, że świadek I. K. była osobą decyzyjną oddelegowaną do współpracy z pozwanym już od początku obowiązywania umowy, tj. 2008 r. Świadek I. K. jako osoba będąca dyrektorem Spółdzielni – kierownikiem administracji, była umocowana na podstawie umowy. Pozwany przedkładając jej ofertę zmiany stawek (po 2 latach od

zawarcia umowy) otrzymał wyraźne potwierdzenie na piśmie tych stawek. Co więcej z pieczętki wynika, że działała ona z upoważnienia zarządu. Należy również zauważyć, że przedmiotowa oferta została podpisana ze względu na zmianę technologii krycia papą (tj. zastosowania zamiast papy dwuwarstwowej - czyli wentylacyjnej i nawierzchniowej, na papę jednowarstwową, która zawierała już te właściwości) oraz z uwagi na inflację i wzrost cen artykułów ropopochodnych. W czasie podpisywania w/w oferty po stronie powódki występowały problemy z zebraniem dwóch członków zarządu jednocześnie. Należy to stwierdzić na podstawie zeznań świadków oraz zmian na funkcji członków zarządu zaraz na początku roku 2011. Fakt ten potwierdza również okoliczność oddelegowania jednego z członków rady nadzorczej do pełnienia obowiązków członka zarządu. W takiej sytuacji istnienie w KRS odnotowanych członków zarządu, nie świadczy o tym, że osoby piastujące to stanowisko podejmowały obowiązki wynikające z ich funkcji. Ten fakt jednak pozostaje bez wpływu na pozycję pozwanego, ponieważ on nie był o tym informowany i nie wiedział o bieżącej reprezentacji spółdzielni. Dla niego osobą decyzyjną z ramienia spółdzielni, z którą wcześniej i później współpracował wykonując umowę ramową (...) była p. I. K.. Z nią negocjował zaproponowany nowy cennik i od niej uzyskał zapewnienie, że cennik został przez Spółdzielnię przyjęty. Wynikało to również z faktu, że wykonywane według tego cennika kosztorysy oraz kierowane faktury nie były zwracane czy korygowane, lecz przez spółdzielnię akceptowane i wypłacane.

W ocenie Sądu należy zatem uznać, iż powódka wiedziała jakie pozycje i jakie stawki są uwzględniane przy rozliczeniach z pozwanym, akceptowała je, a co więcej nawet jeśli przyjąć, że działa w tym zakresie pod wpływem błędu, od skutków tego błędu się nie uchyliła.

Należy wyjaśnić, że w myśl art. 84 k.c. w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć, ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

Natomiast zgodnie z art. 88 k.c. uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. Uprawnienie do uchylenia się wygasa w razie błędu - z upływem roku od jego wykrycia.

Powódka z tego uprawnienia nie skorzystała. Władze spółdzielni nie uchyliły się od oświadczeń woli składanych przez panią K..

Zatem przyjąć należało, iż stawki i pozycje, które zostały zmienione zostały zmienione przez strony skutecznie odnośnie pozwanego.

W kontekście dochodzonego przez powódkę roszczenia i podniesionych przez pozwanego zarzutów należy na wstępie odróżnić zasady, na jakich opierają się: odpowiedzialność kontraktowa, o której mowa w art. 471 k.c., odpowiedzialność deliktową (art. 415 k.c.) oraz przepisy dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 k.c. w zw. z art. 410 k.c.).

W pierwszej kolejności należy wskazać na treść przepisu art. 471 k.c., zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Artykuł 471 k.c. nie stanowi samodzielnej podstawy odpowiedzialności kontraktowej. Nie jest on także samodzielną podstawą dla zasądzenia od dłużnika odszkodowania. Zawsze musi on występować w powiązaniu z innymi przepisami kodeksu cywilnego określającymi treść naruszonego zobowiązania i okoliczności, za jakie dłużnik odpowiada. Przesłankami odpowiedzialności kontraktowej w ogólności są: niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, będące następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność; szkoda po stronie wierzyciela; związek przyczynowy między zdarzeniem w postaci niewykonania lub nienależytego wykonania

zobowiązania a szkodą. Jako nienależyte wykonanie zobowiązania należy kwalifikować dwie sytuacje: po pierwsze, gdy doszło do niewykonania jednego z obowiązków spoczywających na dłużniku, który nie był funkcjonalnie związany z długiem i nie składał się na świadczenie, albo, po drugie, gdy doszło do nienależytego spełnienia świadczenia, czyli dłużnik nie wykonał choćby jednego z obowiązków funkcjonalnie związanych z długiem, lecz świadczenie nie utraciło dla wierzyciela znaczenia ze względu na cel, jaki miał w wykonaniu zobowiązania (zob. G. Tracz, Pojęcie, s. 199 i n. z konkluzją na s. 203). Wymaga jednak podkreślenia, że samo naruszenie zobowiązania przez dłużnika nie rodzi jeszcze jego odpowiedzialności kontraktowej. Konieczne jest bowiem jeszcze to, aby naruszenie było spowodowane okolicznościami, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Jeżeli zakres odpowiedzialności dłużnika nie jest zmodyfikowany przez ustawę, czynność prawną lub umowę, to okolicznością, za którą dłużnik jest odpowiedzialny, jest niezachowanie przez niego należytej staranności (zgodnie z brzmieniem [art. 472 k.c.](#)). Stąd można twierdzić, że odpowiedzialność kontraktowa jest odpowiedzialnością opartą na zasadzie winy. Z kolei, zagadnienie związku przyczynowego nie jest samodzielnie uregulowane na tle [art. 471 k.c.](#) W tym zakresie zastosowanie znajduje więc [art. 361 § 1 k.c.](#) Między zdarzeniem polegającym na niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu zobowiązania a szkodą musi więc istnieć adekwatny związek przyczynowy.

Przepis [art. 471 k.c.](#) stanowi ogólną podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnika, natomiast przepisy regulujące poszczególne stosunki zobowiązaniowe mogą w odmienny sposób regulować uprawnienia przysługujące wierzycielowi w przypadku nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika oraz zasady tej odpowiedzialności.

W niniejszej sprawie powódka nie skonkretyzowała uzasadnienia prawnego takiego żądania, jednakże można się domyślić, że powódka miała na myśli powiązanie tego roszczenia z warunkami umowy nr (...) i jako wadę w wykonaniu umowy wskazano zawyżone koszty, obmiary i faktury.

Podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia nie mógł zostać uwzględniony, ponieważ powódka przerwała bieg przedawnienia w tym zakresie złożeniem w dniu 8 stycznia 2013 r. wniosku o zawezwanie do próby ugodowej do SR w Bielsku-Białej (sygn. akt I Co 108/13). Co prawda we wniosku nie wskazano wyraźnie na podstawie prawną wymienionego tam roszczenia w stosunku do pozwanego J. M., jednakże z uzasadnienia wynika, że dotyczy ono wad wykonanego w ramach łączącej strony umowy dzieła. Posiedzenie odbyło się w dniu 14 marca 2013 r. Od tej daty należy więc liczyć od początku termin przedawnienia wynoszący w tym przypadku 3 lata (art. 118 k.c.). Pozew w sprawie wpłynął w dniu 27 listopada 2014 r.

Zgodnie natomiast z [art. 415 kc](#) kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Z art. 415 KC wynika, że przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej na zasadzie winy są: zachowanie człowieka, szkoda oraz wina człowieka, którego zachowanie wyrządziło szkodę; przesłanki te uzupełniane są przez [art. 361 KC](#), w którym ustawodawca dodaje do nich adekwatny związek przyczynowy między zachowaniem sprawczym i naruszeniem dobra, z którego wynikła szkoda.

Należy wskazać, że żadna z przesłanek odpowiedzialności wynikających z art. 415 KC nie jest objęta domniemaniem. W przypadku zatem gdy poszkodowany dochodzi roszczenia o naprawienie szkody na podstawie art. 415 KC, musi wykazać wszystkie przesłanki odpowiedzialności adresata jego roszczeń ([art. 6 KC](#)).

Nadto w ramach odpowiedzialności z [art. 415 kc](#) czyn sprawcy, który rodzi odpowiedzialność cywilną, musi posiadać pewne właściwości, cechy zwane znamionami, odnoszące się do jego strony przedmiotowej i podmiotowej. Znamiona niewłaściwości postępowania od strony przedmiotowej określa się pojęciem bezprawności czynu, natomiast od strony podmiotowej określa się jako winę w znaczeniu subiektywnym /Agnieszka Rzetecka-Gil, Komentarz do art.415 Kodeksu cywilnego. LEX Omega/.

Należy wyjaśnić, że niewykonanie umowy, o tyle może stanowić czyn niedozwolony, w znaczeniu [art. 415](#), gdy sprawca szkody naruszył obowiązek powszechny, ciążyący na każdym. Niewykonanie zobowiązania samo przez się nie może być uznane za działanie bezprawne w rozumieniu art. 415. Taka jego kwalifikacja jest uzasadniona tylko wtedy, gdy jednocześnie następuje naruszenie obowiązku powszechnego. Nie zawsze w razie naruszenia przez sprawcę obowiązku

oznaczonego zachowania zachodzi bezprawność relewantna z punktu widzenia zasad odpowiedzialności. Należy każdorazowo badać jaki był cel naruszonej normy i tylko ta osoba może domagać się odszkodowania, której interesy dana norma chroniła (wyrok SN z 14 lutego 2013 r., II CNP 50/2012, L.pl nr (...)) oraz (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1997 r., III CKN 202/97 OSNC 1998 r., Nr 3, poz. 42; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 1981 r. IV CR 18/81, LEX nr 121742; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2013 r., I ACa 1220/12, LEX nr 1322757).

W sprawie istotnym jest, że ciężar wykazania powyższych przesłanek, w tym także winy spoczywał na powódce, na podstawie art. 6 kc. Należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na stronie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Uwzględniając treść art. 6 k.c. trzeba stwierdzić, że do osoby występującej z pozwem należy udowodnienie faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawo. Do przeciwnika natomiast należy wykazanie okoliczności niweczających to prawo lub uniemożliwiających jego powstanie (wyrok SN z dnia 19 listopada 1997 r. I PKN 375/97). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r. I CKU 45/96). Innymi słowy na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie powództwa. Zgodnie z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zgodnie z zasadą kontrydiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie Sąd, są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (tak uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96; wyrok SN z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 70/96; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97; wyrok SN z dnia 15 grudnia 1998 r., I CKN 944/97; wyrok SN z dnia 7 lipca 1999 r., II CKN 417/98; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 lipca 1999 r., I CKN 415/99; wyrok SN z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98; postanowienie SN z dnia 28 września 1999 r., II CKN 269/99; uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 października 2000 r., II UKN 33/00). Przepisy art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. wskazują, iż to na stronach ciąży obowiązek wykazywania swoich twierdzeń. Rola sądu w zakresie dowodzenia w postępowaniu cywilnym procesowym, sprowadza się – co do zasady – jedynie do oceny złożonego przez strony materiału dowodowego, o ile jest on dopuszczalny i zawnioskowany w należyty terminie. Zaznaczyć należy, iż dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony (ani materialno-prawnym, ani procesowym), a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym. Nie istnieje zatem żadna możliwość egzekwowania od strony aktywności w sferze dowodowej – sąd nie może nakazać czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu. Jedynie od woli strony zależy, jakie dowody zostaną przez sąd przeprowadzone. Przeciwno stronie natomiast – co wynika z art. 6 k.c. – skierują się ujemne następstwa jej pasywnej postawy. Fakty nieudowodnione zostaną pominięte i nie wywołają skutków prawnych z nimi związanych, co ostatecznie może prowadzić do przegrania procesu.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że powódka nie wykazała w jakiej wysokości szkodę poniosła oraz, że szkoda ta powstała niezależnie od łączącej strony umowy, a ponadto nie wykazała zdarzenia jakie wywołało szkodę oraz związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy działaniem sprawcy szkody a powstaniem szkody.

Z kolei w myśl art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Oczywiście należało też rozważać jako podstawę prawną roszczenia powoda art. 410 § 1 i 2 k.c. w myśl którego przepisy artykułów poprzedzających stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Nienależnym świadczeniem jest zachowanie jednej osoby zmierzające do przysporzenia korzyści majątkowej drugiej osobie (odbiorcy nienależnego świadczenia), które z punktu widzenia tej drugiej osoby przybiera postać świadczenia w stosunku zobowiązaniowym, przy czym ten stosunek zobowiązaniowy w rzeczywistości nie istnieje (nie ma przepisu prawnego, czynności prawnej, orzeczenia sądu lub decyzji innego organu, które byłyby podstawą istnienia takiego

stosunku i zarazem podstawą świadczenia). Ten, kto spełnia takie świadczenie, oznaczany jest w doktrynie jako solvens, ten zaś, kto je przyjmuje (odbiorca) - jako accipiens. Roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia jest zaś nazywane kondykcją (condictio). Przepisy ogólne o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405-409) znajdują w przypadku nienależnego świadczenia bezpośrednio, a nie tylko odpowiednie zastosowanie (art. 410 § 1, zob. jednak: Zagadnienia szczegółowe i problemy praktyczne, uwaga 2). Nie oznacza to jednak, że z praktycznego punktu widzenia jest obojętne, czy dane wzbogacenie jest kwalifikowane z art. 405, czy też z art. 410. Jeżeli bowiem dane wzbogacenie ma postać nienależnego świadczenia, roszczenie o zwrot poddane jest szczególnej regulacji, odmiennej od treści art. 405 (przede wszystkim świadome spełnienie świadczenia nienależnego powoduje, z wyjątkami określonymi w art. 411 pkt 1, wyłączenie kondykcji, a ponadto kondykcja nie wchodzi w grę, jeśli przysporzenie jest zgodne z zasadami współżycia społecznego - art. 411 pkt 2) (zob. K. Kołakowski, w: G. Bieniek i in., Komentarz... Zobowiązania, t. 1, 2011, s. 271).

Treść art. 410 § 2 wyróżnia następujące przypadki nienależnego świadczenia i odpowiadające im kondykcje: 1) nieistnienie zobowiązania (condictio indebiti) - nienależne świadczenie polega tutaj na tym, że solvens świadczy, mimo że zobowiązanie nie istnieje w ogóle albo wprawdzie istnieje, ale nie na linii między solvenssem a accipiensem, np. ktoś omyłkowo podwójnie płaci należne drugiemu wynagrodzenie albo dokonuje przelewu na rachunek bankowy innej osoby niż jego wierzyciel. W odróżnieniu od innych przypadków bezpodstawnego wzbogacenia, sytuacje objęte art. 410 § 2 k.c., czyli kwalifikowane jako nienależne świadczenie, zakładają uzyskanie korzyści majątkowej w następstwie świadczenia, czyli zachowania zmierzającego do wykonania oznaczonego zobowiązania. Jeżeli więc określone przesunięcie majątkowe nie jest wynikiem świadczenia, nie może powstać roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia (art. 410-411 k.c.), a jedynie roszczenie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia na zasadach ogólnych, tj. wynikających z art. 405-409 k.c. Przy ocenie, czy w ramach danego stosunku miało miejsce świadczenie, rozstrzyga punkt widzenia wierzyciela: czy mógł on uważać na podstawie rozpoznawalnych okoliczności określone działanie za świadczenie” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2011 r. V CSK 483/10, LEX nr 1102551).

W ocenie Sądu ta podstawa prawna nie mogła odnieść skutku w postaci zasądzenia roszczenia pozwu, ponieważ zgodnie z treścią art. 411 pkt 1) k.c. spełniająca świadczenia spółdzielnia wiedziała, że nie była do świadczenia zobowiązana, skoro według jej twierdzeń nie odnotowała zmiany cennika z 28 grudnia 2010 r. Spełnienie świadczenia nie zostało też opatrzone zastrzeżeniem zwrotu. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego brak możliwości stwierdzenia, że świadczenie uczyniono w wykonaniu nieważnej czynności prawnej. Umowa (...)r łączyła strony jako fakt bezsporny, a powódka do dopiero po półtorej roku od podpisania oferty rzeczowo-cenowej, po wielokrotnej współpracy stwierdziła, że oferta ta nie obowiązuje, ponieważ nie została prawidłowo przez spółdzielnię przyjęta.

Powódka w procesie wskazywała, że niewątpliwym jest iż pozwany zawiązując powierzchownie obmiarowe do wyceny, wykonując prace budowlane w sposób wadliwy, a ponadto podejmując się robót, które nie były uzasadnione doprowadził do powstania szkody po stronie powódki.

W ocenie Sądu jedynym miarodajnym sposobem na ewentualne stwierdzenie zakresu nieprawidłowości, z precyzyjnym ich wyszczególnieniem, a tym samym wyliczeniem z tego tytułu szkody wymagało posiadania wiedzy specjalistycznej.

W związku z powyższym sąd powołał biegłego sądowego, który w ocenie Sądu nie mógł być zastąpiony inną czynnością dowodowa.

Powołany w sprawie biegły sądowy wskazał zarówno, że roboty dekararskie na dachu budynku przy ul. (...) w W. oraz (...) w W. zostały wykonane przez pozwanego w pełnym zakresie zawartym w opisie kosztorysu powykonawczego i były w pełni technicznie i ekonomicznie uzasadnione. Biegły stwierdził, że pokrycia papą termozgrzewalną badanych dachów we wszystkich zakresach wykonania prac zostało w przyjętej technologii napraw przyjęte i wykonane w czynnościach prawidłowo. Biegły nadto wskazał, że osuszanie dachów na ww. budynkach jak również budynkach znajdujących się przy ulicy: (...)/8, Lipowej 41/7, (...)/9, (...)/13, (...)/9, Słonecznej 6/19, Leśnej 1/5, Górniczej 14/28 było konieczne

z uwagi na ich zawilgocenie, a także ze względu na porę roku. Wyjaśnił on, że osuszanie dachu nie wchodzi w zakres przygotowania podłoża i nie mieści się w cenie krycia dachu.

Biegły wskazał, że prawidłowość przyjętej technologii dla dachów przy ul. (...) potwierdza również pełna szczelność dachu od czasu wykonania remontu do dnia dzisiejszego tj. ok. 4 lata. Biegły nadto wskazał, że w zakresie pomiarów powierzchni wykonania robót przy uśrednianiu części pomiarów zawsze powstaje błąd bezwzględny w zakresach 3-6 % (powierzchnie nie geometrycznie równe). Biegły podkreślił również, że prace wykonywane na budynkach starych (a do takich należało zaliczyć budynki przy ul. (...)) nie mogą być oceniane tak samo jak prace wykonywane na budynkach nowych (taki błąd, zdaniem biegłego został popełniony przez inż. D. jak i inż. G.).

Biegły również zauważył, iż przedmiotem umowy z pozwanym było nie tylko samo wykonywanie prace, ale również dostarczenie materiału, co stanowi dla dokonywania obliczeń nie tylko na podstawie obmiarów samej powierzchni dachów, ale zużytego materiału.

Biegły ustalił w zakresie obmiarów dachu na budynku przy ul. (...) obejmowało

montaż klinów styropianowych w ilości 74,60 mb x 23,00 zł (1 715,80 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek w ilości 89,60 mb x 15,00 zł (1 363,50 zł), mocowanie poluzowanej blacharki – w ilości 7,50 m² x 10,00 zł (203,50 zł), osuszanie dachu w ilości 91,63 x 8,50 zł (778,90 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną w ilości 230,32 m² x 44 zł (10 134,10 zł), montaż wypustów dachowych w ilości 1 sztuki x 330,00 zł, demontaż i ponowny montaż wsporników instalacji odgromowej na dachu płaskim, pokrytym papą na dachu płaskim na betonie w ilości 64,00 sztuk x 5,86 zł (375,04 zł), demontaż i ponowny montaż przewodów instalacji odgromowej na dachu na uprzednio zamocowanych wspornikach, dach płaski, linka o przekroju do 50 mm² w ilości 68,00 m za stawkę 1,76 zł (120,91 zł). Biegły określił koszty robót dekarских na dachu (...) na kwotę 16 223,45 zł brutto.

Biegły ustalił w zakresie obmiarów dachu na budynku przy ul. (...) obejmowało: montaż klinów styropianowych w ilości 84,90 mb x 23,00 zł (1 952,70 zł), montaż listew aluminiowych w ilości 61,90 mb x 17,00 zł (1052,30 zł), spoinowanie i uszczelnienie obróbek kitem łączeń pap w ilości 90,90 mb x 15,00 zł (1 363,50 zł), zamocowanie obróbek blacharskich w ilości 7,08 m² x 10,00 zł (70,80 zł), malowanie kominów farbą emulsyjną w ilości 60,00 m² x 25,00 zł (1500,00 zł), osuszanie dachów w ilości 184,60 x 8,50 zł (1569,10 zł), jednowarstwowe pokrycie dachu papą termozgrzewalną w ilości 354,70 m² x 44,00 zł (15 606,80 zł), wymiana kaptura kominkowego w ilości 8 sztuk x 75 zł (600,00 zł), montaż wypustów dachowych w ilości 2 sztuki x 330,00 zł (660,00 zł), demontaż masztów telewizyjnych o konstrukcji kratowo – rurowej o wysokości do 90 m w ilości 0,175 x 3.529 (599,93 zł). Biegły określił koszty robót dekarских na dachu (...) na kwotę 13 486,60 zł brutto natomiast na dachu budynku (...) na kwotę 13 486,60 zł brutto.

Z materiału zgromadzonego w sprawie wynika, że łączne koszty wykonanych przez pozwanego prac wyniosły 49 139,79 zł. Różnica między wskazaną kwotą z wycenieniami biegłego 43 196,65 zł stanowi 12,09 % zafakturowanego wynagrodzenia pozwanego.

Biorąc jednak pod uwagę fakt, iż biegły nie był w stanie ustalić (powódka zaniechała sprowadzenia dokumentów technicznych) i odtworzyć rzeczywiście wykonane czynności i zakresy dotyczące robót zanikowych (nie uwzględnił ewentualnych warstw położonych w celu wypełnienia ubytków) należy uznać wobec ustalonego stanu faktycznego, iż obliczenia biegłego nie uwzględniają tych prac.

Zatem Sąd przyjął obmiary wynikające z przedłożonych kosztorysów przedłożonych przez powoda mając na uwadze, że prowadzone przez biegłego C. czynności odkrywkowe wykazały obecność dodatkowego pokrycia użytego na wypełnienie miejsc przegnitych i wymagających reprofiliacji, co potwierdzają nie tylko zasady doświadczenia życiowego i logiki ale także sam fakt, że pozwany na swoją prace dał 6 lat gwarancji.

Co również istotne powódka za pośrednictwem swojego Dyrektora I. K. miała pełną możliwość kontrolowania również robót zanikowych. Co więcej z materiału dowodowego wynika, że kontrolowała stan prac również zanikowych, i nie

zgłaszała zastrzeżeń co do obmiarów. Przesłuchiwana na tę okoliczność podkreślała, iż obmiary pozwanego zgadzały się z jej obliczeniami. W ocenie Sądu ewentualne zaniedbania w tym zakresie po stronie powódki nie mogą obciążać pozwanego. Pozwany policzył i zafakturował tyle metrów papy ile faktycznie położył, uwzględniając wypełnienia dziur i zagłębień i za takie prace powódka dobrowolnie zapłaciła .

W związku z wykonywaniem umowy, o delikcie w znaczeniu z art. 415 KC można mówić tylko wówczas, gdy sprawca szkody naruszył obowiązek powszechny, ciężący na każdym. Zwykle naruszenie obowiązku powszechnego wiąże się z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 listopada 2015 r., I ACA 1849/14; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013 r., II CNP 50/12). W niniejszej sprawie nie można mówić ani o niewykonaniu, czy nienależytym wykonaniu umowy przez pozwanego, ani o naruszeniu przez niego jakiegokolwiek obowiązku powszechnego, ciężącego na każdym. Przeciwnie, pozwany swoją prace wykonał w sposób należyty, co potwierdził m. in. powołany w sprawie biegły sądowy.

Również w zakresie kolejnej podstawy prawnej roszczeń powoda - art.471 k.c. zdaniem Sądu powódka nie zasadnie domagała się zapłaty. Pozwany jak już wyżej wskazano wykonał swoją prace w sposób prawidłowy, zatem u powódki nie wystąpiła żadna szkoda. Zatem nie aktywowwały się przesłanki odpowiedzialności kontraktowej.

Wobec powyższego nie było również zdaniem Sądu żadnych uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że pozwany bezpodstawnie się wzbogacił (405 k.c. w zw. 410 k.c).

Zatem mając powyższego na uwadze należało przyjąć, że Pozwany nie zawyżył obmiarów wykonanych robót, nie zafakturował więcej papy niż faktycznie została położona. Prace, które wykonał były w pełni technicznie i ekonomicznie uzasadnione.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że powódka nie doznała żadnej szkody.

Skoro po stronie powodowej nie powstała żadna szkoda będąca przesłanką roszczenia opartego na przepisach art. 471 k.c. i art. 415 k.c., roszczenia powoda oparte na tych przepisach nie znajdują podstaw.

Nie doszło też do bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego, gdyż pozwany otrzymał należne wynagrodzenie.

Powódka nie sprostала wymaganiom określonym w art. 6 k.c. i nie wykazała okoliczności uzasadniających przyjęcie odpowiedzialności pozwanego ani na podstawie stosunku zobowiązaniowego (art. 471 k.c.), ani na skutek wyrządzenia przez niego szkody (art. 415 k.c.), ani też na podstawie bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 k.c. w zw 410 k.c).

W konsekwencji Sąd uznał dochodzone pozwem roszczenie za nie udowodnione tak co zasady, jak i co do wysokości.

Powódka podkreśla, że kwestionuje pozycje faktur w zakresie osuszania. Jak wynika z materiału dowodowego, a w szczególności z opinii biegłego powołanego w sprawie wynika, że osuszanie nie zostało uwzględnione w żadnej z pozycji cennika ryczałtowego w zał. nr 1 do umowy. Skoro nie zostało tam ujęte, to należy posilkować się KNR – polskimi normami w tym zakresie, gdzie jasno wskazana jest konieczność dokonania osuszania dachu w razie remontu w okrasach wiosennych, jak również w razie dokonywania remontu poszczególnych napraw małych połaci dach. Skoro bowiem zgłoszono konieczność naprawy, to znaczy, że z powodu przeciekania w tym miejscu. Skoro dochodziło do przeciekania, to znaczy, że te miejsca dachu wymagają osuszania.

W ocenie Sądu nie sposób uznać, że w ramach przygotowania dachu i drobnych napraw z zał. nr 1, należy uznać, że wchodzi również osuszanie. Podobnie w ramach tych czynności nie można zaliczyć również wymiany części papy podkładowej i uzupełnianie większych niż metr kwadratowy połaci dachu. Biegły stwierdził tę okoliczność w swej opinii ustnej. Sąd uznał ponad wszelką wątpliwość, że materiał dowodowy wykazał, że pozwany wykonywał dodatkowe prace polegające na uzupełnianiu połaci dachu uszkodzonego na dużych kilkumetrowych powierzchniach, jednakże nie wykazał tego w kosztorysach jako dodatkowe prace, lecz rozliczył w ilości położonego pokrycia. Co prawda biegły stwierdził, że przy rozliczaniu ryczałtowym, wykonawca powinien odpowiednio opisać wykonane naprawy a

nie doliczać za metry zużytej papy, jednakże fakt dokonywania napraw potwierdziły dokonane odkrywki oraz to, że wymaga tego sztuka budowlana i fakt braku skarg mieszkańców na przecieki w tych miejscach.

W ocenie Sądu ilość przekroczonej ilości zużytej papy na dachach przy ul (...) jest przekroczona w tak niewielkiej ilości, że może wynikać z błędu statystycznego, ponieważ wszelkie wyliczenia teoretyczne muszą się różnić od realnie wykonywanej pracy w określonych warunkach i okolicznościach. Fakt rozliczania dodatkowych prac, które w ocenie Sądu zostały przez pozwanego wykazane w toku postępowania ponad wszelką wątpliwość, w postaci ilości położonej papy jest może niewłaściwy, jak stwierdził biegły, jednakże w ocenie Sądu dopuszczalny. Powódka nigdy w trakcie wieloletniej współpracy nie wносиła zastrzeżeń do takiego sposobu, a ponadto umowa w swej treści nie zobowiązywała pozwanego do innego rozliczania tych prac.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i rozważania powództwo w punkcie pierwszym wyroku oddalono.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 2 na podstawie art. 98 i 99 kpc. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na łączną kwotę kosztów postępowania złożyła się kwota 17,00 zł tyt. opłaty od pełnomocnictwa oraz kwota 2 400,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona zgodnie z §6 pkt.4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz. Dz.U.2013.461 j.t.), co daje łączną kwotę 2 417,00 zł

SSR Jolanta Brzęk